

СИЛАБУС
навчальної дисципліни
«МІЖНАРОДНА ТОРГІВЛЯ»

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський) рівень
Код і найменування спеціальності, тип і назва освітньої програми	076 Підприємництво та торгівля ОПП Підприємництво
Курс, семестр	3 курс, 5 семестр
Обсяг і форма семестрового контролю з навчальної дисципліни	Кількість кредитів ЄКТС – 4, Загальна кількість годин – 120, із яких: лекцій – 16 год., практичних занять – 24 год. Форма семестрового контролю – залік
Мова(и) викладання	державна
Навчально-науковий інститут кафедра	ННІ інститут економіки, управління, права та інформаційних технологій Кафедра економіки та міжнародних економічних відносин
Контактні дані розробника(ів)	Загребельна Ірина Леонідівна, доцент кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, к.е.н., доцент, ауд. 464 (навчальний корпус 4) e-mail iruna.zagrebelsna@pdau.edu.ua сторінка викладача: https://www.pdau.edu.ua/people/zagrebelsna-iryna-leonidivna
МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ В ОСВІТНІЙ ПРОГРАМІ	
Статус навчальної дисципліни	Вибіркова навчальна дисципліна
Передумови для вивчення навчальної дисципліни	Відсутні
Компетентності	загальні: ЗК 2 Здатність застосовувати отримані знання в практичних ситуаціях, виявляти, ставити та вирішувати завдання у сфері професійної діяльності. ЗК 10 Здатність діяти відповідально і свідомо. фахові: ФК 9 Здатність до організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних і біржових структур.
Програмні результати навчання	ПРН 19 Застосовувати знання й уміння для забезпечення ефективної організації зовнішньоекономічної діяльності підприємницьких, торговельних та біржових структур з урахуванням ринкової кон'юнктури і діючих правових норм.
РОЛЬ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ У ФОРМУВАННІ СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК (SOFT SKILLS)	
Самонавчання та саморозвиток, презентація власних креативних ідей, уміння обробляти інформацію, виокремлюючи головне; здатність логічно і системно мислити	
МЕТА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Сформувати у здобувачів вищої освіти розуміння закономірностей, логіки та механізмів міжнародної торгівлі, отримання знань і практичних навичок щодо сучасних форм організації та методів міжнародного обміну товарами й послугами, а також укладання міжнародних торговельних контрактів.	
ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ	
Тема 1. Торгівля в системі міжнародного бізнесу. Тема 2. Теоретичні концепції міжнародної торгівлі Тема 3. Форми міжнародної торгівлі Тема 4. Методи міжнародної торгівлі Тема 5. Регулювання міжнародної торгівлі Тема 6. Транспортування та міжнародні перевезення Тема 7. Міжнародні комерційні контракти Тема 8. Врегулювання міжнародних комерційних спорів	
МЕТОДИ НАВЧАННЯ	

1. Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності: словесні методи: <i>лекція, розповідь-пояснення; бесіда;</i> наочні методи: <i>ілюстрування; демонстрування;</i> практичні методи: <i>робота з навчально-методичною літературою: конспектування, тезування, анотування, підготовка реферату/дповіді;</i>	
2. Методи стимулювання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності методи формування пізнавальних інтересів: <i>створення ситуації інтересу та новизни навчального матеріалу; метод використання життєвого досвіду; навчальні дискусії для вирішення проблемної ситуації.</i>	
3. Інноваційні та інтерактивні методи навчання: інтерактивні методи: <i>дискусії, диспути, проектування професійних ситуацій, кейс-метод, «Мозковий штурм».</i> комп'ютерні і мультимедійні методи: <i>використання мультимедійних презентацій; дистанційне навчання.</i>	
4. Методи контролю і самоконтролю за ефективністю навчально-пізнавальної діяльності: методи усного контролю: <i>опитування, бесіда, доповідь;</i> методи письмового контролю: <i>самостійна робота, творче завдання, розв'язування тестів.</i> методи самоконтролю: <i>самостійний пошук помилок; самооцінювання; самоаналіз.</i>	

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Схема нарахування балів, шкала та критерії оцінювання результатів навчання	Наведені у Додатку до силабусу
---	--------------------------------

ПОЛІТИКА ВИВЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ ТА ОЦІНЮВАННЯ

- щодо термінів виконання та перекладання	Терміни виконання та перекладання регламентуються Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті http://surl.li/qhurvx та Положенням про організацію освітнього процесу в Полтавському державному аграрному університеті http://surl.li/dccddab . Здобувач вищої освіти зобов'язаний дотримуватись крайніх термінів (дата для аудиторних видів робіт або час в системі дистанційного навчання LMS Moodle), до яких має бути виконано певне завдання.
- щодо академічної доброчесності	Здобувач вищої освіти повинен дотримуватись Кодексу академічної доброчесності та Кодексу про етику викладача та здобувача вищої освіти Полтавського державного аграрного університету. Дотримання академічної доброчесності здобувачами освіти передбачає: самостійне виконання навчальних завдань, завдань поточного та підсумкового контролю результатів навчання (для осіб з особливими освітніми потребами ця вимога застосовується з урахуванням їхніх індивідуальних потреб і можливостей); посилання на джерела інформації у разі використання ідей, розробок, тверджень, відомостей; дотримання норм законодавства про авторське право і суміжні права; надання достовірної інформації про результати власної навчальної (наукової, творчої) діяльності, використані методики досліджень і джерела інформації. Документи, що стосуються академічної доброчесності, представлені на вкладці АКАДЕМІЧНА ДОБРОЧЕСНІСТЬ Полтавського державного аграрного університету: https://www.pdau.edu.ua/content/akademichna-dobrochesnist
- щодо відвідування занять	Не дозволяються пропуски занять та запізнення з неповажних причин. Здобувачі освіти повинні приймати активну участь під час проведення занять, виконувати необхідний мінімум навчальної роботи, що є допуском до підсумкового контролю. В умовах впровадження дистанційної форми навчання за наявності об'єктивних причин (наприклад, лікарняні, індивідуальний графік, знаходження на карантині тощо) та за узгодженням з викладачем, освоєння навчальної дисципліни здобувачами вищої освіти може здійснюватися самостійно, на засадах академічної доброчесності. При цьому щотижня здобувач вищої освіти має звітувати через електронну пошту, або через систему дистанційного навчання LMS Moodle про стан виконання завдань.
- щодо зарахування результатів неформальної / інформальної освіти	На здобувачів вищої освіти поширюється право про визнання результатів навчання, набутих у неформальній/інформальній освіті перед / під час опанування даної освітньої компоненти. Набуття відповідних результатів навчання можливе після успішного опанування курсів (з документальним

підтвердженням) на різноманітних навчальних платформах, зокрема: Prometheus, Coursera, Edera тощо. Особливості неформального/інформального навчання регламентовані Положенням про порядок визнання результатів навчання, здобутих у неформальній та інформальній освіті здобувачами вищої освіти Полтавського державного аграрного університету
<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproporyadok22.pdf>

- щодо оскарження результатів оцінювання

Після оголошення результатів поточного або семестрового контролю здобувач освіти має право звернутися до викладача з проханням надати роз'яснення щодо отриманої оцінки.

Підставами для оскарження результату оцінювання можуть бути: недотримання викладачем системи оцінювання, вказаної у робочій програмі навчальної дисципліни, необ'єктивне оцінювання та/або наявність конфлікту інтересів, якщо про його існування здобувачу вищої освіти не було і не могло бути відомо до проведення оцінювання. Результат оцінювання може бути оскаржений не пізніше наступного робочого дня після його оголошення. Для оскарження результату оцінювання здобувач вищої освіти звертається з письмовою заявою до декана факультету. Порядок оскарження результатів оцінювання здобувачів вищої освіти регламентується Положенням про оцінювання результатів навчання здобувачів вищої освіти в Полтавському державному аграрному університеті.
<https://www.pdau.edu.ua/sites/default/files/node/5555/polozhennyaproocinyuvannya2023.pdf>

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основні

1. Григорова-Беренда Л. І., Шуба. М.В. Теорія і практика зовнішньої торгівлі : навчальний посібник – 2-ге вид., випр., перероб. і доп. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна, 2023. 136 с.
2. Дзюбановська Н. В. Прагматизм оцінювання міжнародної торгівлі країн: методи і моделі : монографія; Тернопіл. нац. екон. ун-т. Тернопіль : ТНЕУ, 2019. 297 с.
3. Козак Ю.Г. Міжнародна торгівля: навч. пос. – 4-те вид, доп. та перероб. Київ : Центр учбової літератури, 2019. 400 с.
4. Моїсеєнко Т. Є. Міжнародна торгівля: конспект лекцій [Електронний ресурс] : навч. посіб. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського, 2018. 287 с.
5. Пунда Ю.В., Козинець І.П., Клименко В.С. Міжнародні відносини та зовнішня політика України : підручник / [Ю. В. Пунда, І. П. Козинець, В. С. Клименко та ін.]. К. : НУОУ ім. Івана Черняхівського, 2020. 328 с.
6. Міжнародна торговельна діяльність : підручник / [В. В. Рокоча та ін. ; наук. ред. В. В. Рокоча] ; ВНЗ "Ун-т економіки та права "КРОК". Київ : ВНЗ "Ун-т економіки та права "КРОК", 2018. 696 с

Допоміжні

1. Волкова Н.В., Загребельна І.Л., Петренко М.А. Розвиток онлайн-платформ для обміну та продажу сільськогосподарської продукції. *Ефективна економіка*. 2024. № 5.
2. Дергачова В.В., Кузнецова К.О., Манаєнко І.М. Міжнародні економічні відносини: навчальний посібник. К.: КПІ ім. Ігоря Сікорського, Вид-во «Політехніка», 2020. 424 с.
3. Дейнека Т.А., Дивнич О.Д., Чернова О.В., Загребельна І.Л., Волкова Н.В. Сучасні глобальні тенденції економіки. Бізнес-Інформ. Харків: Харківський національний економічний університет ім. С. Кузнеця. 2022. №. 12. С.37-44.
4. Осика С. Г. Вирішення міждержавних спорів у Світовій організації торгівлі : навч. посіб. / С. Г. Осика, В. В. Коновалов, О. О. Бакалінська ; Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 247 с.
5. Право Світової організації торгівлі - стрижень міжнародного торговельно-економічного права : навч. посіб. : [у 3 т.] / Київ. нац. торг.-екон. ун-т. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2019. 1928 с.
6. Правила МТП з використання термінів для внутрішньої та міжнародної торгівлі : [зб. міжнар. торг. термінів : пер. з англ.] / [ред. група: Д. Лоу та ін.]. Київ : ІСС, 2019. 392 с.
7. Чурсіна Л. А. Світовий ринок товарів та послуг : навч. посіб. / Чурсіна Л. А., Кузьміна Т. О., Коб'яков С. М. Херсон : Вишемирський В. С. : ХНТУ, 2019. 339 с.
8. Morgun V., Zahrebelna I., Bilyk T., Khurdei V. and Zub M. The Role of International Organizations in Regulating the World Economy. Archives des Sciences. (2024) Volume 74, Issue 4 Pages 105–111, <https://doi.org/10.62227/as/74415>.

Інформаційні ресурси

1. Державна служба статистики України [Електронний ресурс]. – Офіційний website. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>
2. Міністерство економіки України [Електронний ресурс]. – Офіційний website. URL: <http://www.me.gov.ua/>

3. Національна бібліотека України імені В. І. Вернадського. [Електронний ресурс]. – Офіційний website. URL: <http://www.nbuv.gov.ua>.
4. Швейцарський економічний інститут. [Електронний ресурс]. - URL: <https://kof.ethz.ch>
5. The World Trade Organization (WTO) [Electronic Resource]. – Official website. – Way of access: www.wto.org.
6. United Nations Conference on Trade and Development (UNCTAD) [Electronic Resource]. – Official website. – Way of access: <http://unctad.org/en/Pages/Home.aspx>.

Реквізити затвердження

Схвалено на засіданні кафедри економіки та міжнародних економічних відносин, протокол від 03 вересня 2024 року № 1

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (денна форма)

Назва теми	Форми контролю результатів навчання здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування теоретичних питань	розв'язування тестів	доповідь / реферат / презентація	виконання завдань самостійної роботи	
Тема 1. Торгівля в системі міжнародного бізнесу.	6	6		2	14
Тема 2. Теоретичні концепції міжнародної торгівлі	6	6		2	14
Тема 3. Форми міжнародної торгівлі	3	3		2	8
Тема 4. Методи міжнародної торгівлі	3	3		2	8
Тема 5. Регулювання міжнародної торгівлі	3	3		2	8
Тема 6. Транспортування та міжнародні перевезення	6	6		2	14
Тема 7. Міжнародні комерційні контракти	6	6		2	14
Тема 8. Врегулювання міжнародних комерційних спорів	3	3		2	8
Написання реферату			12*		12
Разом	36	36	12	16	100

Схема нарахування балів з навчальної дисципліни (заочна форма)

Назва теми	Види навчальної роботи здобувачів вищої освіти				Разом
	опитування теоретичних питань	розв'язування тестів	виконання завдань самостійної роботи	контрольна робота	
Тема 1. Торгівля в системі міжнародного бізнесу.	-	-	2	-	2
Тема 2. Теоретичні концепції міжнародної торгівлі	-	-	2	-	2
Тема 3. Форми міжнародної торгівлі	-	-	2	-	2
Тема 4. Методи міжнародної торгівлі	9*	9*	2	-	20
Тема 5. Регулювання міжнародної торгівлі	-	-	2	-	2
Тема 6. Транспортування та міжнародні перевезення	-	-	2	-	2
Тема 7. Міжнародні комерційні контракти	9*	9	2	-	20
Тема 8. Врегулювання міжнародних комерційних спорів	-	-	2	-	2
Контрольна робота	-	-	-	48	48
Разом	18	18	16	48	100

* - по 3 темам;

Форми, шкала та критерії оцінювання результатів навчання при проведенні поточного контролю успішності здобувачів вищої освіти:

Шкала та критерії оцінювання обговорення теоретичних питань

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
2-3	відповідь правильна, обґрунтована, осмислена та характеризує наявність спеціалізованих концептуальних знань на рівні новітніх досягнень, критичне осмислення проблем у навчанні. Студент демонструє глибоке розуміння ключових концепцій та теорій міжнародної торгівлі, може застосовувати ці знання для аналізу складних економічних ситуацій та прийняття обґрунтованих рішень, демонструє знання новітніх досліджень та тенденцій в міжнародній торгівлі, аналізує різні точки зору та аргументи, формулює власну позицію та обґрунтовувати її. Відповідь характеризує уміння розв'язувати проблему, інтегрувати знання та повністю відображає визначений результат навчання за темою.
1-2	відповідь правильна, але має певні неточності, недостатньо обґрунтована та осмислена, характеризує уміння застосовувати знання в практичній діяльності, але має певні неточності та неповноту засвоєння результату навчання. Студент демонструє розуміння економічних принципів, моделей та теорій, що лежать в основі міжнародної торгівлі. Він може пояснити поняття, аналізувати економічні процеси та явища, а також виявляти причинно-наслідкові зв'язки, аналізує різні точки зору, оцінює достовірність інформації, виявляє альтернативні рішення та обґрунтовує свій вибір, демонструє здатність до самостійного мислення та творчого підходу до вирішення проблем, лаконічно формулює свої думки, використовує професійну термінологію з міжнародної торгівлі.
0-1	відповідь демонструє нечіткі уявлення студента про об'єкт вивчення, характеризує застосування знань при виконанні завдань за зразком, але з неточностями. Студент демонструє знання термінології, але немає розуміння процесів та їх взаємозв'язку, пояснює економічні явища, але не наводить приклади, адаптує теоретичні знання до конкретних умов завдання, при цьому використовує стандартні алгоритми, формулює висновки, однак вони є недостатньо аргументованими.

Шкала та критерії оцінювання розв'язування тестів

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
0-3	По кожній темі 10 тестових завдань. Бали: від 0-3 (по 0,3 балів за кожну правильну відповідь)

Шкала та критерії оцінювання виконання реферату*

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію	Критерій оцінювання
10-12	проблема, яка розглядається в рефераті, викладена повно, послідовно, логічно; список використаних джерел 5-6 позицій, оформлення документу відповідає стандарту, презентація наявна і повністю висвітлює досліджувану тему, здобувач при захисті реферату демонструє повне засвоєння матеріалу;	Здобувач вищої освіти демонструє здатність: скласти та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали, використовуючи різноманітні та/або визначені інформаційні джерела для
7-9	тема реферату викладена правильно, матеріал реферування відповідає вимогам досягнення результату навчання, повноті та логіці викладу; список використаної літератури містить 4-5 джерел, в оформленні документу наявні некритичні порушення, презентація висвітлює предмет аналізу, але має вади недостатньої конкретизації матеріалу, здобувач при захисті реферату достатньою мірою володіє матеріалом за темою реферату;	
4-6	тема реферату викладена правильно, але є певні недоліки щодо відповідності результату навчання, повноті та логіці викладу; список використаної літератури містить 4-5 джерел, в оформленні документу наявні некритичні порушення, презентація відсутня або не висвітлює	

	предмет аналізу у повному обсязі, здобувач при захисті реферату не повною мірою володіє матеріалом за темою реферату;	засвоєння складних питань з певної теми
0-3	тема реферату не розкрита, список використаної літератури містить менше 2 наукових джерел, оформлення документу здійснено з критичними порушеннями, презентація відсутня, здобувач відмовляється від захисту;	

Шкала та критерії виконання завдань самостійної роботи

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію
2	обсяг виконаних завдань становить від 90 % до 100 % від загального обсягу.
1,5	обсяг виконаних завдань становить від 71-90 % загального обсягу;
1	обсяг виконаної роботи становить 50 % до 70 % загального обсягу;
0	в цілому обсяг виконаних завдань складає менше 50 % від загального обсягу;

Здобувачі вищої освіти заочної форми навчання виконують письмову контрольну роботу, що складається і з трьох питань.

Шкала та критерії оцінювання питань контрольної роботи для здобувачів вищої освіти заочної форми навчання

Шкала оцінювання, балів	Характеристика критерію	Критерій оцінювання
37-48	на високому рівні – вірно розкриті питання контрольної роботи; ЗВО демонструє розуміння сутності матеріалу, логічність та самостійність у його викладі; аргументовано обґрунтовує свою думку; відповідь містить обґрунтовані висновки	Здобувач вищої освіти демонструє здатність: складати та узгоджувати план власного дослідження і самостійно збирати матеріали, використовуючи різноманітні та/або визначені інформаційні джерела для засвоєння складних питань з певної теми
25-36	на середньому рівні – ЗВО демонструє знання і розуміння основних положень питання контрольної роботи, але викладає матеріал не досить повно, не завжди глибоко і переконливо обґрунтовує свої думки; присутні помилки у мовленнєвому оформленні відповіді	
13-24	на достатньому рівні – ЗВО демонструє неточні знання і розуміння основних положень питання; висновки неповні; наявні несуттєві помилки під час відповіді	
0-12	на низькому рівні – ЗВО демонструє поверхневі знання і розуміння основних положень питання; наявні суттєві помилки; висновки неповні	

Таким чином за виконану згідно з вимогами роботу, в якій повністю розкрито зміст питань, здобувач вищої освіти може отримати максимум 48 балів.

Захист контрольної роботи не передбачається. Оцінювання контрольної роботи відбувається дистанційно викладачем без присутності здобувача вищої освіти. Результат повідомляється напередодні заліку. Якщо здобувач вищої освіти незгоден з оцінкою, то йому надається можливість доопрацювати контрольну роботу.